

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1904. Första Kammaren. N:o 51.

Måndagen den 9 maj.

Kammaren sammanträdde kl. 7 e. m., och dess förhandlingar leddes af herr vice talmannen.

Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, n:o 95, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af beskickningshus i Madrid.

Vid föredragning af statsutskottets den 7 i denna månad bordlagda utlåtande, n:o 106, angående beräkningen af statsverkets ordinarie inkomster, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Föredrogos, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran sammansatta stats- och lagutskottets den 7 innevarande maj bordlagda utlåtanden n:is 9—11.

Vid föredragning af sammansatta stats- och lagutskottets den 7 innevarande månad bordlagda memorial, n:o 12, med hemställan om anvisande af ersättning åt sammansatta stats- och lagutskottets sekreterare och vaktbetjäning, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt.

Föredrogos, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran följande den 7 i denna månad bordlagda ärenden, nämligen bevillningsutskottets betänkande n:o 36 och memorial n:o 37, lagutskot-

tets utlåtande n:o 53 äfvensom Första Kammarens tillfälliga utskotts utlåtande n:o 19.

Vid förnyad föredragning af sammansatta stats- och lagutskottets den 6 och 7 innevarande maj bordlagda utlåtande, n:o 8, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående ändrad lydelse af 23 § i lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete äfvensom en i anledning af berörda proposition väckt motion, dels ock Kungl. Maj:ts proposition angående kostnaderna för utvidgning af riksförsäkringsanstaltens och postsparbankens verksamhet, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Justerades tre protokollsutdrag för detta sammanträde.

Anmälades och bordlades:

statsutskottets utlåtanden och memorial:

n:o 8 a, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjunde hufvudtiteln gjorda framställningar angående anslaget till tullverket och förstärkning af arbetskrafterna hos generaltullstyrelsen äfvensom inom Riksdagen väckta motioner i hithörande ämnen;

n:o 107, i anledning af väckta förslag om anvisande af anslag för verkställande af undersökningar rörande den så kallade inlandsbanan m. m.;

n:o 108, i anledning af framställt förslag om vidtagande af åtgärder för försäljning af Vislanda—Bolmens järnväg m. m.;

n:o 109, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande af medel till uppförande af nya byggnader för armén samt af i denna fråga väckta motioner;

n:o 110, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslagen under riksstatens tionde hufvudtitel; och

n:o 111, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande dels Kungl. Maj:ts under fjärde hufvudtiteln af statsverkspropositionen framställda förslag om anvisande å beviljad anslag till uppförande af nya byggnader för armén, dels ock i denna fråga väckt motion;

Tisdagen den 10 maj.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Justerades protokollen för den 3 i denna månad.

Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

n:o 97, i anledning af väckta motioner angående ändringar i gällande vattenrättslagstiftning; och

n:o 98, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 8 kap. 25 § strafflagen.

Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

n:o 21, angående bankovinsten;

n:o 22, angående tillägg till § 21 i grufstadgan;

n:o 23, angående ändring af § 136 i skiftesstadgan m. m.;

n:o 24, angående dels ändring af 6 § i lagen den 28 juni 1895 om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet, dels ock tillägg till 9 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura;

n:o 25, rörande lag angående ändring i vissa delar af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862;

n:o 26, angående undanskiftande i mindre bemedlade dödsbon af medel till minderårigt barns underhåll och uppfostran;

n:o 27, angående tillägg till 14 kap. 45 § strafflagen;

n:o 28, angående lagstiftningsåtgärder, i syfte att område, hvarå lifligare byggnadsverksamhet är att emotse, må kunna regleras redan innan detsamma erhållit större sammanträngd befolkning;

n:o 29, angående lag om ändrad lydelse af 1 kap. 3 § och 2 kap. 14 § i lagen den 10 augusti 1877 angående äganderätt till skrift m. m.;

bevillningsutskottets betänkande, n:o 39, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, dels ock en i ämnet väckt motion;

andra särskilda utskottets memorial, n:o 6, i anledning af skiljaktiga beslut rörande viss del af utskottets utlåtande n:o 3, angående lån af statsmedel för beredande af tillfälle för arbetare att på landsbygden förvärfva egna hem samt därmed i samband stående ämnen; äfvensom

Första Kammarrens tillfälliga utskotts utlåtande, n:o 20, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande af en för hela riket gemensam författning rörande polispersonalens tillsättning och afsked samt skyldigheter och befogenheter i tjänsten.

På framställning af herr vice talmannen beslöts, att de under dagen första gången bordlagda ärendena skulle sättas främst på föredragningslistan till morgondagens sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 7,34 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

---

n:o 30, angående åtgärder för större skyndsamhet i fråga om för brott häktade personers inställande för domstol;

n:o 31, angående rätt att medelst expropriation förvärfva mark för linbaneanläggningar i vissa fall;

n:o 32, angående lag om ändrad lydelse af 6 § i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift och lag om ändrad lydelse af 25 § i lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige;

n:o 33, angående vissa åtgärder mot utbredning af lungsot;

n:o 34, angående omarbetning i vissa hänseenden af gällande bestämmelser om tillsättning af prästerliga tjänster;

n:o 35, angående formen för äktenskaps ingående:

n:o 36, angående lag om vissa internationella förhållanden rörande äktenskap och förmynderskap samt lag om äktenskaps avslutande inför svensk diplomatisk eller konsulär ämbetsman i utlandet;

n:o 37, rörande vissa ändringar i förordningen angående stämpelafgiften;

n:o 38, angående ändring i bevillningsförordningen i fråga om gift kvinnas beskattning: samt

n:o 39, angående restitution till Kockums mekaniska verkstadsaktiebolag af erlagd tull för vissa från utlandet införda, vid bygandet af pansarbåten Tapperheten använda materialier.

Anmäldes och bordlades:

statsutskottets utlåtanden:

n:o 112, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter sadelmakaren Johan Fredrik Killander från Skärstad i Östergötlands län;

n:o 113, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående medgifvande för under bildning varande Luleå järnverksaktiebolag att för visst fall erhålla malm från grufvor i Gellivare socken af Norrbottens län; och

n:o 114, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beredande af förbättrad aflöning under år 1904 åt den vid tullkammaren i Riksgränsen anställda personal;

bevillningsutskottets betänkande n:o 38, i anledning af väckta motioner om ändring af 8 och 12 §§ bevillningsförordningen och 1 § instruktionen för taxeringsmyndigheterna;

lagutskottets utlåtande n:o 54, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående förlängning af tiden, under hvilken förordningen den 6 juni 1883 rörande de lappar, som med renar flytta emellan de förenade konungarikena Sverige och Norge skall vara gällande; äfvensom

Första särskilda utskottets utlåtanden och memorial:

n:o 4, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition n:o 73 angående lönereglering för folkskoleseminarierna samt stat för folkskoleseminariet i Strängnäs m. m., äfvensom i anledning af inom Riksdagen väckta motioner i dithörande ämnen:

n:o 5, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition n:o 76 angående lönereglering för högre lärarinneseminariet, äfvensom i anledning af inom Riksdagen väckt motion rörande nämnda seminarium; och

n:o 7, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande vissa punkter af utskottets utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition n:o 50 och inom Riksdagen väckta motioner i dithörande ämnen.

Vid föredragning af ett från Andra Kammaren ankommet protokollsutdrag, n:o 372, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess tillfälliga utskotts utlåtande, n:o 45, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder mot smittosam venerisk sjukdoms spridande genom äktenskap af personer, som äro med sådan sjukdom behäftade, beslöt Första Kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott n:o 2.

Föredrogos, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran, statsutskottets under gårdagen bordlagda utlåtanden n:is 8 a och 107—109.

Föredrogs och företogs punktvis till afgörande statsutskottets nästlidne dag bordlagda memorial n:o 110, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslagen under rikstatsens tionde hufvudtitel.

Punkterna 1 och 2.

Lades till handlingarna.

Punkterna 3 och 4.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Vid föredragning af statsutskottets sistlidne dag bordlagda memorial n:o 111, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande dels Kungl. Maj:ts under fjärde hufvudtiteln af statsverkspropositionen framställda förslag om anvisande å beviljad anslag till uppförande af nya byggnader för armén, dels ock i denna fråga väckt motion, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringsproposition.

Vid föredragning af bevillningsutskottets under gårdagen bordlagda betänkande n:o 39, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, dels ock en i ämnet väckt motion, biföll kammaren hvad utskottet i detta betänkande hemställt.

Föredrogos, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran andra särskilda utskottets nästlidne dag bordlagda memorial n:o 6 äfvensom Första Kammarens tillfälliga utskotts samma dag bordlagda utlåtande, n:o 20.

Vid förnyad föredragning af sammansatta stats- och lagutskottets den 7 och 9 innevarande maj bordlagda utlåtanden:

n:o 9, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t dels med begäran om framläggande af förslag till lag angående gemensamhetsskogar för kommuner, korporationer och enskilde, dels ock i fråga om viss ändring i förordningen angående skogsvårdsstyrelser den 24 juli 1903,

n:o 10, i anledning af väckt motion om ändringar i stadgan angående skjutsväsendet, och

n:o 11, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning af hvad i lagen den 6 juni 1902, innefattande inskränkning i inmutningsrätten, är stadgadt,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Vid förnyad föredragning af bevillningsutskottets den 7 och 9 innevarande månad bordlagda betänkande n:o 36, angående lydelsen af de särskilda anvisningarne för ledning vid inkomstskatte-taxeringen under år 1905 m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta betänkande hemställt.

Föredrogs å nyo och företogs punktvis till afgörande bevillningsutskottets den 7 och 9 i denna månad bordlagda memorial n:o 37, i anledning af dels återremiss af punkten 1:o i bevillningsutskottets betänkande n:o 18, i anledning af väckta motioner angående ändringar i gällande brännvinsförsäljningsförordning, dels ock kamrarnas skiljaktiga beslut rörande punkten 2:o i samma betänkande.

*Ifrågasatt in-
skränkning i
rättigheten att
genom ombud
försälja
brännvin.*

Punkten 1.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hade punkten 1:o i utskottets betänkande n:o 18, i anledning af väckta motioner angående ändringar i gällande brännvinsförsäljningsförordning, blifvit af Riksdagens båda kamrar till utskottet återförvisad.

Med anledning häraf hade utskottet i föreliggande punkt erinrat, att vid innevarande riksdag inom Första Kammaren herr *K. Åkerberg* och inom Andra Kammaren herr *J. Widén* jämte fem andra af kammarens ledamöter i två lika lydande motioner föreslagit,

»att Riksdagen måtte besluta:

dels att § 4 mom. 2 i kungl. förordningen den 24 maj 1895 angående villkoren för försäljning af brännvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker, sådant nämnda lagrum lyder enligt kungl. kungörelsen den 25 september 1897, må erhålla följande ändrade lydelse:

Innehafvare af rättighet till försäljning af brännvin må ej låta vare sig mot efterkraf för köpeskillingen eller genom ombud å annat ställe än det, där han sin försäljningsrätt utöfvar, till köpare utlämna brännvin i mindre belopp än 250 liter; ej heller må han hos annan än innehafvare af dylik försäljningsrättighet genom ombud till salu utbjuda eller upptaga beställningar å brännvin i mindre belopp än nyss är nämndt;

och dels, i händelse af bifall härtill, att § 18 mom. 3 samt § 42 i ofvannämnda förordning gifves den ändrade lydelse, som af nyss anförda ändring i § 4 mom. 2 betingas»;

äfvensom att utskottet i sitt ofvannämnda betänkande under punkten 1:o hemställt,

»att herrar *Åkerbergs* och *Widéns* jämte medmotionärers förevarande motioner om ändring af § 4 mom. 2, § 18 mom. 3 och § 42 i brännvinsförsäljningsförordningen icke måtte af Riksdagen bifallas.»

Ifrågasatt inskränkning i rättigheten att genom ombud försälja brännvin. (Forts.)

I nu förevarande punkt hade utskottet på andragna skäl hemställt, att herrar *Åkerbergs* och *Widéns* jämte medmotionärers förevarande motioner om ändring af § 4 mom. 2, § 18 mom. 3 och § 42 i brännvinsförsäljningsförordningen icke måtte af Riksdagen bifallas.

Vid punkten fanns afgifven reservation af herr *E. Beckman*, som hemställt, att Riksdagen, i anledning af herrar *Åkerbergs* och *Widéns* förevarande motioner, måtte för sin del besluta, att § 4 mom. 2 i gällande förordning angående villkoren för försäljning af brännvin m. m. den 24 maj 1895, sådant sagda moment lyder enligt kungl. kungörelsen den 25 september 1897, skulle erhålla följande förändrade lydelse:

»Innehafvare af rättighet till försäljning af brännvin må ej låta vare sig mot efterkraf för köpeskillingen eller genom ombud å annat ställe än det, där han sin försäljningsrättighet utöfvar, till köpare utlämna brännvin i mindre belopp än 250 liter.

Ej heller må innehafvare af rättighet till försäljning af brännvin hos annan än innehafvare af dylik försäljningsrätt genom ombud till salu utbjuda eller upptaga beställningar å brännvin i mindre belopp, än nyss är nämndt; om sådant bolag, som i § 9 mom. 2 sägs, är i detta hänseende särskildt stadgadt;» samt

b) att, för den händelse den i punkten a) här ofvan gjorda hemställan blefve af Riksdagen bifallen, Riksdagen jämväl måtte för sin del besluta, att § 42 i ofvannämnda förordning, sådan berörda § lyder enligt kungl. kungörelsen den 25 september 1897, skulle erhålla följande förändrade lydelse:

»§ 42.

Idkar någon minuthandel med eller utskänkning af brännvin vid tillfälle, då försäljningsrätten ej utöfvas får, eller å annat ställe, än därtill uppgifvet är, eller förbryter sig någon mot hvad i § 4 mom. 2 stadgadt är om brännvins utlämnande å annat ställe än det, där han sin försäljningsrätt utöfvar, eller om utbjudande till salu eller upptagande af beställningar å brännvin genom ombud, eller tillåter den, som icke är till utskänkning berättigad, att, då han i parti eller genom minuthandel säljer brännvin, något af det sålda på försäljningsstället förtäres eller afhämtas i mindre belopp, än han är berättigad föryttra, eller förbryter sig den, som till minuthandel med eller utskänkning af brännvin berättigad är, mot § 26

Ifrågasatt in-
skränkning i
rättigheten att
genom ombud
försälja
brännvin.
(Forts.)

mom. 3 och 5 eller § 27, böte första gången från och med 30 till och med 60 kronor samt andra gången från 60 till och med 120 kronor och vare dessutom andra gången sin rätt till minuthandel eller utskänkning förlustig. Lag samma vare, om den, som erhållit rättighet till utskänkning å passagerarefartyg, utöfvar densamma annorledes, än i § 13 mom. 2 medgifvet är, eller utan att iakttaga de inskränkningar därvid, som i öfrigt kunna hafva blifvit af Kungl. Maj:ts befallningshafvande jämlikt samma lagrum föreskrifna;»

I denna reservation hade herrar *Tillberg, Petri, G. Jansson, O. A. Ericsson, Almquist, Höjer, Lindblad* och *F. O. Berg* instämt.

Herr Tillberg: Herr grefve och talman, mine herrar! Af utskottets betänkande såväl denna gång, som då ärendet senast var före inför kammaren, finner kammaren, att samtliga ledamöter af utskottet varit ense däri, att en sådan åtgärd som den föreslagna skulle både vara nyttig och äga full befogenhet. Men det finnes ett skäl, ett biskäl, som har förmått majoriteten i utskottet att icke vilja antaga förslaget, det nämligen att förslaget skulle gifva större rättigheter åt vissa utlänningar än åt svenska män. Det ligger onekligen en stor orättvisa i detta.

Men nu kommer jag till den punkt, i hvilken reservanterna skilja sig från utskottet och där jag för min del särskildt intager en bestämd ställning. Jag anser, att skadan af ett sådant beslut skulle vara så godt som lika med noll och att i hvarje fall nyttan af förslagets antagande skulle vara vida större än denna obetydliga skada. Jag vill, att frågan därom, huruvida fransmän eller handelsresande af annan nationalitet skola få resa här och utbjuda spritvaror, skall få stå öppen. Jag vill icke i detta sammanhang skapa någon konflikt med något land, eftersom jag icke finner, att detta förslag skulle föranleda någon skada. Ty jag vill fästa uppmärksamheten på, att icke alla svenskar skulle blifva förbjudna att resa, utan att denna rättighet fortfarande skulle vara medgifven direktörer i aktiebolag och samtliga bolagsmän i handelsbolag. Inskränkningen är således icke fullständig, men det skulle emellertid blifva slut med det missförhållandet, att en enda handelsfirma kan utsända tjogtals ombud till alla olika orter inom riket och sålunda genom sin verksamhet alldeles borttaga verkan af de beslut i förbudsriktning, som kamrarna själfva fattat.

Det är ju klart att nationaliteten icke är bestämmande för möjligheten att sälja varor i riket, utan det är tillverkningsmöjligheterna utom riket och här samt därtill kommande frakt- och tullförhållanden. Jag skall be att få meddela herrarna dagens pris på råbrännvin, det är 83 öre pr liter för 50-procentigt brännvin i större partier. Detta är det billigaste pris, som i dag kan noteras.

Om jag återigen skulle försöka att införa utländskt råbrännvin, skulle jag få betala först tillverkningskostnaden i utlandet, hvilken uppgår till allra minst 20 öre; vidare finge jag betala 1 krona i tull, om jag toge in varan på fat, hvilket är det billigaste sättet att införa brännvin, och därtill kommer frakt och speditjonskostnad, omkring 5 öre, eller tillhopa 1 krona 25 öre. Jag har alltså å ena sidan det pris, som gäller för inrikes vara, för hvilken accis redan är betald, eller 83 öre, och å andra sidan 1 krona 25 öre för importerad vara. Skillnaden, 42 öre, är så stor, att man icke torde behöfva vidare tala om möjligheten att hit införa utländskt brännvin. Också känner herrarna icke till någon klagan, att här i riket, exempelvis i Skåne, skulle införas utländskt brännvin af denna kvalitet. Man inför finare sorter för det rika bordet, men icke den lägre kvalitet, hvarom här egentligen är fråga.

*Ifrågasatt in-
skränkning i
rättigheten att
genom ombud
försälja
brännvin.
(Forts.)*

Kommer jag så till konjak. Af denna vara säljes för närvarande här i staden den billigaste kvaliteten till ett pris af 1 krona 65 öre. Den tillverkas på det sätt, att tre fjärdedelar utgöres af brännvin och en fjärdedel af importerad fransk konjak. Detta anse sig samtliga vinhandlare, till och med städernas representanter bolagen, kunna sälja såsom konjak, och de komma då till ett försäljningspris af 1 krona 65 öre.

Jag glömde nyss att säga, att dagens pris för brännvin i de allmänna bolagens butiker är 1 krona 50 öre; alltså kunna de inhemska fabrikanterna och försäljarna — bolagen röra sig nämligen i fråga om brännvin uteslutande med inhemsk vara — till och med hålla ett så högt pris för inhemskt brännvin som 1 krona 50 öre litern utan att behöfva befara någon som helst konkurrens. För konjak stiger priset till 1 krona 65 öre däri genom, att någon fransk vara inblandas, jämte tilläfventyrs något färgämne.

Under sådana förhållanden är det absolut omöjligt för fransmännen att konkurrera, så snart det gäller dessa billiga varor, som spridas i landsorten. Beträffande de finare varorna, säljas dessa i städerna så godt som uteslutande genom agenter, och om herrarna tänka efter, tror jag herrarna skola finna, att det är företrädesvis svenska agenter, som numera där uppträda; de utländska firmorna, åtminstone de franska, hafva funnit för godt att upphöra med att skicka sina egna agenter. De största och förnämsta firmorna presenteras genom svenska hus, och orsaken till detta är hufvudsakligen den, att det är för dyrt för utlänningarna att resa. En svensk vinhandelsfirma åter skickar ut en agent, som säljer alla möjliga slags vin, konjak, brännvin, punsch och whisky; däri genom kan man fördela omkostnaderna på många olika slag och mycket större kvantiteter samt på detta sätt bära den ganska dryga dagkostnad, som är förenad med en dylik verksamhet.

Under sådana omständigheter anser jag, att någon fara icke är förenad med antagande af förslaget, och jag hemställer därför,

Ifrågasatt in- herr grefve och talman, om bifall till herr Beckmans och min
 skränkning i reservation.
 rättigheten att
 genom ombud

försälja
 brännvin.
 (Forts.)

Herr Cavalli: Här är ingen af kammarens ledamöter, som icke märker, att taktiken i denna strid mot bevillningsutskottets förslag är väsentligen förändrad. När denna fråga senast var här före, påstod man på det allra bestämdaste, att traktaterna icke lade något hinder i vägen, utan att man med hänsyn till dem kunde göra hvad man ville. De gälla, sade man, allenast franska handelsresande och med dem likställda, d. v. s. handelsresande af utländsk nationalitet. När nu bevillningsutskottet framlagt en utredning, som till fullo nedslår riktigheten af denna sats, så förklarar man här: det gör detsamma, låt utlänningarna resa och låtom oss förbjuda de svenska!

Som man vet, lär befolkningen i vissa trakter af landet vara utsatt för kringresande agenter från sprithandlare, hvilka pracka spritvaror på befolkningen, och befolkningen kan icke motstå dessa agenter; därför skola de nu förbjudas att resa. Men i dag erkänner man, att det icke är möjligt att meddela sådant förbud för utländska agenter, och det med den tolkningen, att det gäller äfven svenskar, som resa för utländska hus. Där om råder icke något tvifvel; man kan icke förbjuda dessa att resa. Men det är alldeles gifvet och klart, att de personer, som icke kunna stå emot anbud, då de komma från svenska sprithandlare, icke heller kunna stå emot dylika erbjudanden från dem, som resa för utländska hus.

Det skulle då, efter hvad den senaste talaren anförde, vara prisskillnaden, som lade hinder i vägen. Talaren jämförde emellertid priset på svenskt råbrännvin med priset på importerade franska spritvaror. Men den jämförelsen haltar naturligtvis, ty det är från sprithandlarna i städerna, som brännvin hufvudsakligen utbjudes, och dessa få på grund af sina kontrakt med brännvinsbolagen betala de pris, som bolagen bestämma. Hvilka pris bestämma då bolagen? Jag har här en redogörelse från aktiebolaget Göteborgssystemet i Stockholm, och i denna redogörelse meddelas, att minuthandelspriset för 46-procentigt brännvin är från och med den 31 januari 1 krona 40 öre per liter. Till hvilket pris kan utlänningen sälja 50-procentig s. k. konjak? Jo, till ett pris af 51 öre per liter. Tullen utgör icke, såsom det sades i bevillningsutskottet, 2 kronor utan, såsom den senaste talaren riktigt uppgaf, 1 kr. per liter. Reducerar jag försäljningspriset till att gälla 46-procentig vara, kommer jag till ett belopp af 47 öre per liter; tullsatsen, som också är beräknad för 50-procentig vara, kommer att utgöra 92 öre; tillhoppa således 1 krona 39 öre eller något mindre än för svenskt brännvin. Så förhåller det sig.

Näväl, säger man, vi hafva dock vunnit något genom ett sådant förbud, som nu ifrågasättes. Men, mine herrar, hvilka skulle genom

denna lagstiftning förbjudas att resa? Jo, ombud för sprithand-*Ifrågasatt in-*
lare, men icke sprithandlarne själfva. Här kunna alltså bildas *skränkning i*
sprithandelsaktiebolag med unga, raska karlar som direktörer, och *rättigheten att*
dessa äro då oförhindrade att själfva resa och utbjuda sina varor. *genom ombud*

Hela denna lagstiftning, sådan man vill göra den, är efter min uppfattning icke lyckad. Jag befarar, att jag i detta afseende står i minoriteten och skall därför icke vidare taga kammarens tid i anspråk, men jag har velat framhålla, hvad saken gäller.

Till sist dock några få ord. Nu vill man här med fullt uppsåt ställa resande för utländska handelshus i en bättre ställning än resande för svenska handelshus. Sanktionerar Första Kammaren denna uppfattning, vore detta ett uttryck för en annan åskådning än den, som syftar till skydd för svensk näring och svensk industri från denna kammares sida. Ty, mine herrar, ärligt och lofligt är det ändock att vara vinhandlare i detta land ännu, men får sprithandelslagstiftningen fortgå i nu inslagen riktning, torde det blifva bäst att helt och hållet förbjuda denna handel.

Jag yrkar bifall till utskottets hemställan.

Herr Tillberg: Då detta ärende förra gången behandlades, intog jag precis samma ståndpunkt som nu; jag ansåg nämligen äfven då, att frågan om de utländska handelsresandena borde lämnas öppen. Emellertid återopade jag ett yttrande, som en framstående jurist hade haft, att han för sin del ansåg det vara omöjligt för annan än en till nationaliteten fransk handelsresande att, under återopande af franska traktatens bestämmelser, resa här i riket.

Jag vill äfven påpeka, att dessa utlänningar naturligtvis icke få här drifva någon annan affär än sälja de fat och de buteljer, som de införskaffa; de få icke här idka någon tappnings- eller blandningsaffär. Vidare skall den landtman, som köper af dem, uppgöra om priset i francs, och han skall därefter hafva besväret med att få betalningssumman evalverad i svenskt mynt. Allt detta är besvärligheter, som man icke torde komma att i allmänhet be- fatta sig med. Språket lägger också hinder i vägen för en fransman att begagna sig af det ifrågavarande medgifvandet.

Herr Wieselgren: Den ärade ordföranden i bevillningsutskottet anmärkte, att vid striden i dag taktiken från opponenternas sida förändrats. Ja, det kan man ju medgifva, men icke är detta något fel? Om två fientliga arméer sammandrabba och den ena finner sig böra göra en rörelse åt ena eller andra sidan för att vinna en fördel öfver motståndaren, så är väl icke detta något orätt? Det är en sak, som ligger i all krigföring och får sin mot- svarighet äfven vid de parlamentariska drabbingarna. Var åter

*försälja
brännvin.
(Forts.)*

Ifrågasatt in- med anmärkningen afsedt att förringa betydelsen af våra syften, skränkning i så var den tydligen ett slag i luften. rättigheten att genom ombud

försälja Jag skulle vilja fästa kammarens uppmärksamhet på, att hela frågan om dessa handelsresandes nationalitet är endast, om jag så får säga, en liten episod i argumentationen. Den stora hufvudsaken är af vida allvarsammare beskaffenhet: den gäller, om vi med lugn och jämnmod skola åse den fördärflika verksamhet, som i detta hänseende utöfvas bland de lager af vårt folk, som äro lättast att bringa på fall — huruvida dessa kringresande spritdrycksförsäljare skola, utan att något däremot göres från lagstiftarnes sida, tillåtas fullfölja sin förödelsebringande verksamhet. *brännvin.* Detta är hufvudsaken. (Forts.)

Nu ville vi försöka åstadkomma ett hejdande af denna skadliga verksamhet. Då anmärktes det, att man därmed skulle göra ett intrång i de rättigheter, som ansetts vara franska handelsresande tillförsäkrade genom franska handelstraktaten. Är nu detta resonemang riktigt — så sade jag sist, och jag upprepar det i dag — då kan detta efter min mening icke resultera i annat, än att vi måste bereda oss på att af fransmännen köpa oss rätten att på detta område få lagstifta i vårt eget land så, som förhållandena det kräfva. Det är ju i och för sig ledsamt, att man skall behöfva göra det — att man icke skall vara så suverän i eget land, att man kan göra hvad som är riktigt och godt, utan att först begära tillåtelse af en främmande stat; det ligger något ned-sättande i denna ställning. Men är det nu faktiskt så, får man foga sig därefter. Jag tillät mig då att åberopa Norges exempel. Norrmännen ha gjort precis hvad vi här önska göra, och fransmännen blefvo vreda; men deras vrede lade sig genom den kom-pensation, de fingo på annat håll. Nåväl, sade jag redan förra gången, då frågan förevar, hvarför kunna icke äfven vi ge dem en kom-pensation? Är det så förskräckligt upprörande, om vi, till exempel, skulle något sätta ned tullen på lättare franska viner? Göra vi det, komma fransmännen utan all fråga att gärna gå in på våra önskningsar i detta speciella stycke. Såsom den förste ta-laren sade, är det alldeles påtagligt, att den sak, hvarom här är fråga, icke har någon reell betydelse för fransmännen, och desto säkrare måste det därför vara, att de icke ha något emot att gå in på en så beskaffad kom-pensation.

Vid sådant förhållande anser jag den enda rätta utvägen vara, att vi här besluta efter vår uppfattning af hvad förhållandena i vårt land bäst betinga och låta följderna med hänsyn till handels-traktaten bero på den uppgörelse, som sedan kan i laga ordning träffas med Frankrike.

Jag ber att få instämma i den förste talarens yrkande om bifall till den af herr Beckman afgifna reservationen.

Herr Wester: Endast några ord med anledning af ett yttrande, som fälldes från denna plats af den högt ärade ordföranden i bevillningsutskottet.

Han framhöll, att man visserligen kan förbjuda inhemska ombud att resa på detta sätt men icke de utländska. Ja, det är mycket sannt, men förutsättningen för att de utländska ombuden skola resa hit, är att det bär sig — att de förtjäna något på det. Och jag vågar tro, att tulltaxan lägger tämligen afgjorda hinder i vägen för den saken. Vidare sades det, att tullen på spirituosa är en krona per liter; men därtill kommer ytterligare 15 öre per liter, om partiet är mindre än 250 liter, således en krona och 15 öre. Och detta åter är under förutsättning, att varan införes på fat; sker det på buteljer, är tullen 2 kronor per liter. Jag tror icke, att vid sådant förhållande de utländska ombuden kunna resa omkring i bygderna och täfla med de inhemska firmorna om försäljningen af billig spirituosa.

I detta utskottets betänkande har nu presterats en mycket djupgående utredning för att söka visa, att detta uttryck »franska handelsresande», som begagnas i traktaten, äfven omfattar franska firmors resande af *svensk* nationalitet. Men utskottet har alldeles förbigått den viktiga frågan, huru det förhåller sig med *danska* handelsresande. Säsom kammaren har sig bekant, hafva vi ingen traktat med Danmark; och genom den af reservanterna begärda atgärden skulle man således kunna helt och hållet utestänga danska handelsresande. Och det var i deras framfart, som den största faran ansågs ligga, då denna fråga sist var före. Det var just för utredning i det hänseendet, man önskade en återremiss i frågan.

Det är för öfrigt många andra saker, som inverka härvidlag. Jag erinrar mig, att kommunalskattekommittén på något ställe i sitt digra betänkande yttrat, att öfver 10,000,000 liter brännvin årligen undgå försäljningsafgift under nuvarande förhållanden. Denna försäljningsafgift, som tillkommer städerna och kommunerna, undandrages dem i en mängd fall, just genom dessa kringresande ombud. Detta är också en sida af saken.

För öfrigt, hvarför skall man behålla ett så onödigt och så olämpligt tillvägagångssätt vid försäljningen, som det här ifrågasvarande, hvilket är ägnadt att inleda fattigt folk i frestelse att köpa mera spirituosa, än de eljest skulle göra?

Jag ber, herr talman, att få yrka bifall till herr Beckmans reservation.

Ifrågasatt inskränkning i rättigheten att genom ombud försälja brännvin.
(Forts.)

Herr Fränckel: Jag har blifvit uppkallad af herr Wieselgrens yttrande i denna fråga. Han yttrade först, i anledning af ordförandens i bevillningsutskottet anmärkning om den olika taktik, som nu användes, mot då frågan sist var före, att detta enligt hans mening vore ett lofligt sätt i strid. Jag undrar emellertid,

*Ifrågasatt in-
skränkning i
rättigheten att
genom ombud
försälja
brännvin.
(Forts.)*

om icke skälet till den nya formen för angreppet är det, att bevillningsutskottet i sitt betänkande framlagt en sådan utredning, att man med de gamla skälen omöjligt skulle kunna vinna kammarens bifall.

Hvad som synes mig viktigast är dock, att man icke ställer sig på den ståndpunkt, som herr Wieselgren gjorde, då han förklarade, att den franska traktaten icke ägde större vikt, än att man för denna frågas skull möjligen kunde riskera hela traktaten. Han utgick visserligen från den förutsättningen, att det icke betydde något för fransmännen, om denna punkt ändrades; men så syntes icke vara förhållandet, då denna traktat år 1891 prolongerades. Jag tog mig friheten, då denna fråga senast förevar, att från förhandlingarna om denna prolongation, vid hvilka jag närvar, omförmäla, huru häftigt fransmännen togo i redan då, när det blef fråga om en ändring i detta hänseende. Vid sådant förhållande, och då i utskottets betänkande är visadt, att det här gäller icke blott franska handelsresande utan alla dem, som traktatsenligt skola behandlas som den mest gynnade nation, hemställer jag, om det kan vara klokt att, för hoppet om att en ändring härvidlag skulle verka till gagn för nykterheten riskera så stora intressen, som här stå på spel.

Utskottet synes mig också hafva till fullo bevisat, att traktaternas bestämmelser gälla ej blott personer af de olika utländska nationaliteterna utan alla ombud för firmor i dessa främmande länder, äfven där ombuden äro af svensk nationalitet. Huru kunna herrarne tro, att det i längden skall gå för sig, att — såsom genom den ifrågasatta ändringen här skulle ske — gynna utländska firmor på de svenska firmornas bekostnad?

Jag ber att få yrka bifall till utskottets förslag.

Herr Boström, Filip: Den siste ärade talaren yttrade, att man genom bifall till det af herr Tillberg gjorda yrkandet skulle komma att riskera hela franska handelstraktaten. Den uppfattningen delades dock icke af hans excellens herr utrikesministern, då frågan sist förevar i denna ärade kammare, ty han yttrade därvid: »Om Riksdagen nu antager reservationen, skulle följden blifva, att svenskar i viss mån finge en mera inskränkt rätt än utlänningar. Detta är emellertid en lämplighetsfråga, som det tillhör Riksdagen och nu närmast Första Kammaren att bedöma, och om den har jag ingen anledning att uttala mig.» Då han sålunda säger, att detta är en sak, som han öfverlämnar åt Riksdagen att bedöma, torde däraf följa, att han ej ansett här föreligga någon sådan risk som den af herr Fränckel antydd.

För min del anser jag den här ifrågasatta åtgärden lämplig och af behofvet påkallad. Sedan detta ärende sist förevar i kammaren, har jag mottagit ett bref, som visar, i hvilken kolossal

utsträckning denna spirituosa försäljning bedrifves, icke blott genom kringresande agenter utan äfven på det sätt, att vid järnvägsstationer och andra större platser handlandena åtaga sig försäljningen mot 10 % provision, så att konsumenterna slippa allt besvär.

Nu vore det ju en betänklig sak, om förslaget gällde sådana varor, som franska handelsresande kunde tänkas komma att utbjuda i stället. Men först och främst har en utlänning, som icke behärskar svenska språket, svårt att göra sig förstådd af den allmänhet å landsbygden, som köper dessa billiga varor; och vidare skulle hans vinst på detta brännvin, som han måhända kallar för konjak, bli så försvinnande liten i förhållande till hvad han förtjänar på andra, dyrare varor, att han nog lär undvika en dyrbar resa i landsorten för spridning af den billiga varan och i stället sälja dyrare varor i städerna och andra större samhällen.

Jag tror därför, att det vore lämpligt och lyckligt, om man kunde vinna ändring härvidlag i de nu rådande förhållandena, hvilka visa sig mer och mer ohållbara. Och det lär i hvarje fall ej dröja länge, innan Riksdagen blir *tvungen* att här göra något; ty, om det ej sker, kommer allt hvad man gör för upprätthållande af ordning och sedlighet i landet att neutraliseras.

Jag ber att få yrka bifall till herr Beckmans reservation.

Herr Fränckel: Ett yttrande af den siste ärade talaren har uppkallat mig. Jag kan nämligen icke finna annat, än att hans excellens utrikesministerns invändning förra gången, då frågan behandlades, just var en varning för kammaren att icke fatta detta beslut. Ty han framhöll klart, att så länge vi låta detta förbud gälla endast för svenska resande, kunde det icke beröra franska handelstraktaten, och franska handelsresande finge sälja fritt. Han gick troligen ut från den förutsättningen, att man icke kunde antaga att en sådan bestämmelse i längden skulle kunna bibehållas, och skulle vi en gång få ett sådant förbud infördt för våra egna, så lära nog påtryckningarna blifva starka, och man skall göra den invändningen: skola utlänningarna vara bättre ställda än våra egna? Följden, som ett sådant beslut som detta måste medföra, vore att man först skulle söka få till stånd ändring af franska handelstraktaten, och om denna enligt mångas och äfven herr Wieselgrens åsikt icke är af större betydelse och vi kunna, om så behöfves för nykterhetens intresse, låta den fara — ja, då kan jag förstå saken, men för alla, som veta, hvilket värde denna traktat har för vårt land, i sin helhet för alla öfriga näringar som den berör, för dem betyder denna sak mycket mer.

Herr Wieselgren: Alternativet är alldeles icke att antingen låta det vara såsom det är eller låta traktaten fara. Alternativet kan vara, såsom det visat sig vara i Norge, att man gör någon

*Ifrågasatt in-
skränkning i
rättigheten att
genom ombud
försälja
brännvin.
(Forts.)*

Ifrågasatt in-ändring i traktaten och beviljar Frankrike kompensation, såsom
 skränkning i den tekniska termen tycks lyda. Traktaten består i Norge, men
 rättigheten att det af oss öfverklagade förhållandet är där ändradt.
 genom ombud

försälja För öfrigt ber jag få fråga: hvilket intresse skulle väl vara
 brännvin. större för oss, än att försöka att i möjligaste mån vidmakthålla och
 (Forts.) främja sedligheten inom landet?

Herr Jonsson: När man hör öfverläggningen i denna fråga och alla de varma yttranden, som afgifvits för främjande af sedlighet inom landet, kan jag icke undgå att för min del finna underligt, att man vill främja sedligheten på landsbygden genom en lagstiftning i den riktningen, att hvarje försäljning af dylika varor bör gå genom städerna. Hela denna brännvinslagstiftning är i mitt tycke så egendomlig och så motsägande i princip, att jag icke finner något skäl att göra ändring i detta speciella fall, hvarom nu är fråga, utan hellre låter det vara såsom det är, äfven om det skulle i några få fall medföra något större försäljningskvantitet, än om man skulle vidtaga en ändring i det syfte reservanternas föreslå.

Jag tror för öfrigt, att det kan vara ganska riskabelt att här bestämdt säga, huruvida icke en ändring, såsom reservanternas föreslagit, verkligen står i någon strid med franska handelstraktaten och skulle kunna medföra kanske ledsamheter i denna fråga.

På dessa grunder yrkar jag bifall till utskottets förslag.

Herr Wester: Endast några få ord.

Herr Fränckel yttrade, att man borde icke gifva de utländska handelsresandena bättre rätt än de svenska; men det är en stor skillnad mellan dem i detta hänseende. En resande för ett franskt handelshus måste taga sina varor från handelshuset för att låta varan gå direkt till konsumenten, då däremot en resande eller ett ombud för en svensk firma får taga sina varor från närmaste vinhandlare eller utskänkning; och däri ligger en mycket stor skillnad.

Om man importerar spirituosa på buteljer, är tullen två kronor per liter, men en vinhandlare kan importera på fat, och då är tullen en krona per liter. De franska ombuden kunna således aldrig få samma fördelar, som de svenska och i öfrigt berör frågan ej den franska handelstraktaten.

Herr Hammarström: Då jag inom utskottet biträdt majoritetens beslut, har detta visst icke berott på att jag underskattat behovet af en ändring i det öfverklagade förhållandet. Jag föreställer mig tvärtom, att en sådan ändring väl kan behövas. Men jag har icke kunnat inse, att tiden just nu är lämplig därför, sedan Riksdagen upprepade gånger, under liknande förhållanden som

de nuvarande, afslagit enahanda framställning. Hvad har då inträffat sedan dess? Man har icke påvisat, att tillståndet blifvit sämre; och i en sådan försämring borde väl det hufvudsakliga skälet för bifall till motionerna sökas.

*Ifrågasatt in-
skränkning i
rättigheten att
genom ombud
försälja
brännvin.
(Forts.)*

Man har nu sagt, att det icke skulle hafva någon reell betydelse, om de utländska handelsresandena fortfarande kunde af-sätta spritvaror i landet, under det de svenska vore hindrade att göra det. Detta är emellertid ganska svårt att på förhand utreda och kan väl icke utrönas annat än på erfarenhetens väg. För min del föreställer jag mig också, att faran från Frankrike i det afseendet icke är så synnerligen stor; men erinras bör, att vi hafva en närmare granne, som också behandlas såsom den mest gynnade nation, och som brukar förstå att taga vara på sina intressen. Med detta grannland torde underhandlingar om ny handelstraktat vara inledda eller åtminstone snart blifva inledda på grund af en riksdagens skrifvelse förra året. Jag undrar, om det under sådana omständigheter kan vara lämpligt att redan nu vidtaga den ifrågasatta åtgärden. Så trängande är väl icke frågan, att den icke kan anstå ännu något år.

Man åberopar Norges exempel, men det tror jag icke är hållbart. Norge ställde sig från början på helt annan bas än vi. Där ansåg man, att franska handelstraktaten icke kunde tillförsäkra utländska undersåtar gynnsammare behandling än landets egna invånare, och från den utgångspunkten fann man sig oförhindrad att genomföra en liknande anordning, som här är ifrågasatt. I Sverige har man från början uppfattat traktaten på annat sätt. Riksdagen har nämligen upprepade gånger ställt sig på den ståndpunkt i fråga om traktatens innebörd, som utskottet nu förfäktat, och Kungl. Maj:t har inledt underhandlingar i syfte att af Frankrike utverka erforderlig ändring i traktaten. Sedan dessa underhandlingar resulterat i ett misslyckande, förklarade Kungl. Maj:t i proposition till Riksdagen, år 1895 skulle jag tro det var, att med anledning däraf det icke var möjligt framlägga förslag till sådan ändring, som nu önskas. Under sådana förhållanden vill det förefalla mig synnerligen inkonsekvent, åtminstone af Första Kam-maren, om man nu skulle biträda förslaget.

Jag vill slutligen mot en föregående talares yttrande, att man borde komma ihåg tilläggsafgiften af 15 öre, som drabbar spritvaror vid införsel i kvantiteter under 250 liter, erinra, att dessa utländska spritvaror ju dock äro fria från motsvarande försäljningsafgift å den inhemska varan, så att dessa afgifter borde kunna anses kompensera hvarandra.

Jag förenar mig i yrkandet på bifall till utskottets förslag.

Herr Boström, Filip: Den siste ärade talaren yttrade, i öfverensstämmelse med hvad bevillningsutskottets ärade ordförande

*Ifrågasatt in-
skränkning i
rättigheten att
genom ombud
försälja
brännvin.
(Forts.)*

uttalade, då frågan förra gången var före i kammaren, att den återkommer oupphörligt i samma skick, som den redan gång på gång af kammaren afslagits. Jag tillåter mig göra den anmärkningen mot dessa uttalanden, att frågan föreligger icke detta år i samma skede som vid föregående tillfällen, då kammaren behandlat den, ty då omfattade förslaget förbud för vinhandlare att utbjuda varor äfven till återförsäljare, men då franska handelsagenter hade rätt att sälja, förelåg fara att utestänga svenskar från dylik rätt. Genom nu föreliggande förslag har åt svenska vinhandlare förbehållits rätt att genom ombud sälja till återförsäljare, och jag anser, att häri ligger en förändring i afseende å de yrkanden som blifvit gjorda. På grund häraf, och då jag i olikhet med den siste ärade talaren anser frågan synnerligt trängande, anhåller jag om bifall till reservationen.

Grefve Hamilton: Jag är egentligen uppkallad af ett yttrande af herr Olof Jonsson i Hof, att här föreläge en motsats i intressen mellan land och stad, som skulle inverka på det beslut som skulle kunna tagas, när man ville, att all utskänkning skall äga rum inom städernas områden. Jag är den varmaste anhängare af de sträfvanden, som vilja fråntaga städerna denna rättighet, men då det gäller sedligheten, finnes för mig icke någon skillnad mellan land och stad, ty sedlighetens intressen öfvergå de ekonomiska i betydelse.

Då frågan var före i kammaren för några veckor sedan, hyste jag betänkligheter mot vidtagande af dessa förändringar med hänsyn till franska handelstraktaten, och jag biträdde yrkandet af återremiss just för erhållande af utredning i denna fråga. Det synes mig framgå af de med siffror styrkta anföranden jag i dag hört, att i hvarje fall det skulle blifva svårt för franska agenter och franska handelshus att här försälja dylika varor på grund af tull samt andra förhållanden. Det synes således icke vara någon konkurrens med Frankrike att befara här i landet, men att ofog bedrifves med dessa omdebatterade spirituosa försäljningar är tydligt, och erkänna vi detta, böra vi försöka ändra lagstiftningen, så att ofoget upphäfves. Man har framhållit betänkligheter på grund af förhållandena med Frankrike och Danmark, men låt oss först lagstifta för vårt eget land och få den lagstiftning, som vi anse bäst. Nästa steg blir att få ändring i franska handelstraktaten. Det förefaller mig nu som om rätta tiden vore inne för åtgärders företagande, då underhandlingar föreligga med Danmark. Det rätta torde då vara att hafva saken klargjord hemma först. Jag yrkar därför bifall till herr Beckmans reservation.

Herr Cavalli: Hufvudtalaren på reservanternas sida har förklarar, att svårigheter med Frankrike nog komme att uppstå, om

motionen bifalles; »men», sade han, »låt oss sedermera ordna denna fråga». Ett omvänt förfaringsätt är naturligtvis att fördraga. Men, mine herrar, en sak till! Vi hafva nu här fått höra något, som jag ber att herrarne ville komma ihåg. Det säges af motsidans talare, att, om vi taga detta, främjas därigenom nykterhet och sedlighet inom landet i så hög grad, att knappast något återstår att önska. Godkännes motionen, vore därmed en så väsentlig åtgärd genomförd, att vi kunde vara lugna. Detta är ett förklarande att taga fast på. Men jag är icke säker att icke, om vi lefva ett annat år, vi få att behandla nya motioner i samma riktning, äfven om denna skulle bifallas.

*Ifrågasatt in-
skränkning i
rättigheten att
genom ombud
försälja
brännvin.
(Forts.)*

Herr Wieselgren: Jag ber att få upplysa den ärade ordföranden i bevillningsutskottet att äfven om vi skulle vinna det vi önska i detta fall, återstår dock ännu *ganska mycket* att önska.

Efter det öfverläggningen ansetts härmed slutad, yttrade herr talmannen, att i afseende på föreliggande punkt yrkats, dels att hvad utskottet hemställt skulle bifallas, dels ock, att kammaren skulle afslå utskottets hemställan och antaga det förslag, som innefattades i herr Beckmans vid denna punkt afgifna reservation.

Sedermera gjorde herr talmannen propositioner jämlikt dessa yrkanden och förklarade sig anse propositionen på bifall till utskottets hemställan vara med öfvervägande ja besvarad.

Votering begärdes, i anledning hvaraf uppsattes, justerades och anslogs en omröstningsproposition af följande lydelse:

Den, som bifaller hvad bevillningsutskottet hemställt i punkten 1 af sitt memorial n:o 37, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, afslår kammaren utskottets hemställan och antager det förslag, som innefattas i herr Beckmans vid denna punkt afgifna reservation.

Vid slutet af den häröfver anställda omröstning befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 57;

Nej — 35.

Punkten 2.

Lades till handlingarna.

Vid förnyad föredragning af lagutskottets den 7 och 9 i denna månad bordlagda utlåtande n:o 53, i anledning af väckta motioner angående ändringar i gällande sjöfartslagstiftning, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Vid förnyad föredragning af Första Kammarens tillfälliga utskotts den 7 och 9 innevarande maj bordlagda utlåtande n:o 19, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande och framläggande för Riksdagen af förslag till lag angående försäljning af vin och starkare maltdrycker, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, n:o 96, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge.

Justerades tio protokollsutdrag för denna dag.

På framställning af herr talmannen beslöts, att de under dagen första gången bordlagda ärendena skulle sättas främst på föredragningslistan till morgondagens sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 3,30 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.
